

**ΑΠ 1176/2022. Απόπειρα. Έννοια αρχής εκτέλεσης. Μεταξύ της προγενέστερης διατύπωσης και της ήδη ισχύουσας, δεν υπάρχει ουσιώδης μεταβολή από την διαφορετική περιγραφή του ίδιου ουσιαστικά πράγματος, δηλαδή της αρχής εκτέλεσης στην απόπειρα, που είναι η πράξη με την οποία αρχίζει η πραγμάτωση της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος, καθώς και εκείνη η ενέργεια που τελεί σε τέτοια συνάφεια και οργανικό δεσμό με την πράξη, ώστε να θεωρείται κατά την κοινή αντίληψη, τμήμα αυτής, που αμέσως οδηγεί στην πράξη, αν από οποιοδήποτε λόγο δεν ανακοπεί.**

«.... κατά τη διάταξη του άρθρου 42 παρ. 1 του προισχύσαντος Π.Κ. : « Όποιος, έχοντας αποφασίσει να εκτελέσει κακούργημα ή πλημμέλημα, επιχειρεί πράξη που περιέχει τουλάχιστον αρχή εκτέλεσης, τιμωρείται, αν το κακούργημα ή πλημμέλημα δεν ολοκληρώθηκε με ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83 Π.Κ.) ». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, πράξη που περιέχει αρχή εκτέλεσεως, είναι εκείνη με την οποία αρχίζει η πραγμάτωση της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος, καθώς και εκείνη η ενέργεια, που τελεί σε τέτοια συνάφεια και οργανικό δεσμό με την πράξη, ώστε, στη συγκεκριμένη περίπτωση, θεωρείται κατά την κοινή αντίληψη, τμήμα αυτής, που αμέσως οδηγεί στην πράξη, αν από οποιοδήποτε λόγο δεν ανακοπεί (Α.Π. 1582/2013). Μετά την ισχύ του νέου Ποινικού Κώδικα, η διατύπωση της ως άνω διάταξης του άρθρου 42 παρ. 1 Π.Κ., άλλαξε, ως εξής : «1. Όποιος, έχοντας αποφασίσει να τελέσει έγκλημα, αρχίζει να εκτελεί την περιγραφόμενη στον νόμο αξιόποινη πράξη, τιμωρείται αν το έγκλημα δεν ολοκληρώθηκε, με μειωμένη ποινή (άρθρο 83) ». Η αλλαγή της διατύπωσης στην παρ. 1 του άρθρου 42, από : «επιχειρεί πράξη που περιέχει τουλάχιστον αρχή εκτέλεσης», με την φράση : «

αρχίζει να εκτελεί την περιγραφόμενη στον νόμο αξιόποινη πράξη» φαίνεται να δημιουργεί κάποια ζητήματα, ιδίως με την κρατούσα στη νομολογία έννοια του πρώτου στοιχείου της απόπειρας (αρχή εκτέλεσης), αλλά, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση « ... προσδιορίζεται ειδικότερα με μεγαλύτερη σαφήνεια το περιεχόμενο της αρχής εκτέλεσης του εγκλήματος, ώστε να είναι πλέον σαφές ότι το έγκλημα μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε απόπειρα μόνο όταν έχει πραγματοποιηθεί ένα τμήμα της αντικειμενικής του υπόστασης. Με τον τρόπο αυτό, η ποινή της απόπειρας συναρτάται με την πράξη που έχει τελεστεί και όχι με τον δόλο του υπαιτίου». Η πραγμάτωση των όρων της αντικειμενικής υπόστασης είναι νοητή, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που στον νόμο περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος τέλεσης της πράξης ή της παράλειψης, όπως λ.χ. συμβαίνει στα εγκλήματα της κλοπής ή της απάτης ή στο υπόψη. Στις περιπτώσεις αυτές, αλλά και στις περιπτώσεις που ο ακριβής τρόπος τέλεσης δεν περιγράφεται στον νόμο, όπως λ.χ. συμβαίνει στο έγκλημα της ανθρωποκτονίας, ή της σωματικής βλάβης, ο δράστης αρχίζει να εκτελεί την περιγραφόμενη στον νόμο πράξη, όταν έχει εξαπολύσει κατά του εννόμου αγαθού την αναγκαία ενέργεια, η οποία, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, είναι ικανή να επιφέρει την αξιόποινη βλάβη, αν δεν ανακοπεί από άλλη πράξη του ίδιου ή τρίτου ή από επιγενόμενο τυχαίο γεγονός. Έτσι, μεταξύ της προγενέστερης διατύπωσης και της ήδη ισχύουσας, δεν υπάρχει ουσιώδης μεταβολή από την διαφορετική περιγραφή του ίδιου ουσιαστικά πράγματος, δηλαδή της αρχής εκτέλεσης στην απόπειρα, που είναι η πράξη με την οποία αρχίζει η πραγμάτωση της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος, καθώς και εκείνη η ενέργεια που τελεί σε τέτοια συνάφεια και οργανικό δεσμό με την πράξη, ώστε να θεωρείται κατά την κοινή αντίληψη, τμήμα αυτής, που αμέσως οδηγεί στην πράξη, αν από οποιοδήποτε λόγο δεν ανακοπεί (ΑΠ 1288/2020). ...»